

Dissipelskap

1. Dissipel wees: **μαθανω**

Die woord **dissipelskap** het waarskynlik in die moderne Afrikaans nie meer die betekenis wat dit in die Klassieke Grieks gehad het nie. Die merkwaardige is dat die woord in die Grieks van die Nuwe Testament nog steeds die betekenis gehad het wat dit in die Klassieke gehad het. Dit was dan ook die betekenis waarin ons Here Jesus die woord "dissipel" gebruik het.

Die woord dissipel kom van die woord "om 'n leerling/navolger te wees."

Die oorspronklike Griekse werkwoord is **μαθανω** (manthanoo). Die woord staan teenoor die ander woord vir leer/onderrig wat ons in ons taal ook ken **δδασκαλω**. Hierdie woord beteken gewoonlik iets soos "akademiese onderrig."

Wat sou die woord **μαθανω** beteken?

In die woordeboek van Kittel word die basiese betekenis van die woord soos volg aangegee as:

1. To direct one's mind to something.
2. to experience
3. to learn to know
4. The word **μα** is used to show understanding or non-understanding.
5. **μα** also means learning skills under instruction.
6. **μα** also means receiving direction from deity in an oracle.

In die Nuwe Testament word hierdie woord deur die Here Jesus gebruik wanneer Hy na die Skrif verwys - met die bedoeling dat die wat Hom hoor, hulle aan die Skrif (waarmee Hy homself vereenselwig) moet onderwerp.

2. Dissipel: **μαθητης**

Die woord **μαθητης** beteken:

1. ...denotes a man who directs his mind to something
2. Dit veronderstel dat die **μα** 'n leermeester (**δδ**) moet hê (...This involves a corresponding personal relation).
3. Kittel se woordeboek verklaar die woord so:

The almost technical sense of the word, which implies a direct dependence of the one under construction upon an authority superior in knowledge, and which emphasises the fact that this relation cannot be dissolved, controls the whole usage, no matter whether the reference is to the winning of technical or academic information and skill

Die woordeboekskrywer wys daarop dat die woord **μαθητης** ook verband hou met die woord **μηθησα** wat naboots beteken! ... The centre of **μαθητην ανα** is thus removed from the formal side of the relation between **μαθητης** and **δδασκαλος** to the inner fellowship between the two and its practical effects, and this to such a degree that the latter is basic to the whole relationship.

In die Ou Testament het 'n dissipel aan die voete van sy leermeester gesit en geleer deur te luister. Die groep leerlinge om die Rabbi het 'n saamhorige groep (fellowship) gevorm wat onder sy invloed was. Dit het hierdie dissipels se optrede na buite en na binne beïnvloed.

In die Nuwe Testament kom die woord **μαθητης** net voor in die evangelies en in Handeling. In al hierdie boeke beteken die woord **μαθητης** "mense wat hulle verbind het aan die Here Jesus as hulle Meester."

Handeling gebruik die woord **μαθητης** baie streng met die een betekenis: dissipel van die Here Jesus Christus. In hierdie sin beteken die woord dat daar 'n verbintenis tussen hierdie mense en die Here Jesus is wat hulle hele (totale) lewe vorm, slyp en beheer. "The control of the **μαθητα i** by the man to whom they have committed themselves extends in the NT to the inner life"

3. Enkele tekste om na te gaan en te bespreek:

Matt 28:19

Gaan dan heen, maak dissipels van al die nasies, en doop hulle in die Naam van die Vader en die Seun en die Heilige Gees; en leer hulle om alles te onderhou wat Ek julle beveel het. (Matteus 28:19 AFR53)

Dissipelskap is gehoorsaamheid

1 Joh 3:1-7

Kyk wat 'n groot liefde die Vader aan ons bewys het, dat ons kinders van God genoem kan word! Om hierdie rede ken die wêreld ons nie, omdat dit Hom nie geken het nie. Geliefdes, nou is ons kinders van God, en dit is nog nie geopenbaar wat ons sal wees nie; maar ons weet dat ons, as Hy verskyn, aan Hom gelyk sal wees, omdat ons Hom sal sien soos Hy is. En elkeen wat hierdie hoop op Hom het, reinig homself soos Hy rein is. Elkeen wat die sonde doen, doen ook die wetteloosheid, want die sonde is wetteloosheid. En julle weet dat Hy verskyn het om ons sondes weg te neem, en geen sonde is in Hom nie. Elkeen wat in Hom bly, sondig nie. Elkeen wat sondig, het Hom nie gesien en Hom nie geken nie. My kinders, laat niemand julle mislei nie: wie die geregtigheid doen, is regverdig soos Hy regverdig is. (1 Johannes 3:1-7 AFR53)

NB:

1 Joh 3:2: **nog nie geopenbaar wat ons sal wees nie.**

1 Joh 3:1: **kinders van God genoem kan word**

Gal 3: **aanneming tot kinders**

Want julle is almal kinders van God deur die geloof in Christus Jesus; want julle almal wat in Christus gedoop is, het julle met Christus bekleed. (Galasiërs 3:26-27 AFR53)

Rom 8: **aanneming tot kinders**

Want julle het nie ontvang 'n gees van slawerny om weer te vrees nie, maar julle het ontvang die Gees van aanneming tot kinders, deur wie ons roep: Abba, Vader! (Romeine 8:15 AFR53)

Rom 8: **erfgename**

en as ons kinders is, dan ook erfgename, erfgename van God en mede erfgename van Christus, as ons naamlik saam met Hom ly, sodat ons ook saam met Hom verheerlik kan word. (Romeine 8:17 AFR53)

Ef 2: **saam sit in die hemel**

Maar God, wat ryk is in barmhartigheid, het ons deur sy grote liefde waarmee Hy ons liefgehad het, ook toe ons dood was deur die misdade, lewend gemaak saam met Christus—uit genade is julle gered— en saam opgewek en saam laat sit in die hemele in Christus Jesus, sodat Hy in die eeue wat kom, kan betoon die uitnemende rykdom van sy genade in goedertierenheid oor ons in Christus Jesus. (Efesiërs 2:4-7 AFR53)

Hy is God se enigste Kind - ons in Hom aangenome kinders van God

4. 'n Aantal tekste waarin die woord dissipel voorkom:

Matteus 10:42

En elkeen wat een van hierdie kleintjies net 'n beker kou water laat drink, omdat hy 'n dissipel is, voorwaar Ek sê vir julle, hy sal sy loon sekerlik nie verloor nie.

Matteus 27:57

En toe dit aand geword het, het daar 'n ryk man van Arimathéa gekom met die naam van Josef, wat

self ook 'n dissipel van Jesus was.

Lukas 14:26

As iemand na My toe kom en hy haat nie sy vader en moeder en vrou en kinders en broers en susters, ja, selfs ook sy eie lewe nie, kan hy my dissipel nie wees nie.

Lukas 14:27

En elkeen wat sy kruis nie dra en agter My aan kom nie, kan my dissipel nie wees nie.

Lukas 14:33

So kan dan ook niemand van julle wat nie afsien van al sy besittings, my dissipel wees nie.

Johannes 9:28

Hulle skel hom toe uit en sê: Jy is 'n dissipel van daardie man, maar ons is dissipels van Moses.

Johannes 21:7

Daarop sê die dissipel—die een vir wie Jesus liefgehad het—aan Petrus: Dit is die Here! En toe Simon Petrus hoor dat dit die Here is, gord hy sy bo-kleed om—want hy was naak—en werp homself in die see.

Johannes 21:24

Dit is daardie dissipel wat van hierdie dinge getuig en hierdie dinge geskryf het, en ons weet dat sy getuienis waar is.

Handelinge 9:10

En daar was 'n dissipel in Damaskus met die naam van Ananías; en die Here het vir hom in 'n gesig gesê: Ananías! En hy antwoord: Hier is ek, Here.

Handelinge 9:26

En toe Saulus in Jerusalem aankom, het hy probeer om by die dissipels aan te sluit; maar almal was vir hom bang, omdat hulle nie geglo het dat hy 'n dissipel was nie.

Handelinge 9:36

En in Joppe was daar 'n sekere dissipelin met die naam van Tabíta, wat, as dit vertaal word, beteken Dorkas. Sy was oorfloedig in goeie werke en aalmoese wat sy gedoen het.

Matteus 5:1

En toe Hy die skare sien, het Hy op die berg geklim; en nadat Hy gaan sit het, het sy dissipels na Hom gekom;

Matteus 8:21

En 'n ander een van sy dissipels het vir Hom gesê: Here, laat my toe om eers te gaan en my vader te begrawe.

Matteus 8:23

En toe Hy in die skuit klim, het sy dissipels Hom gevolg.

Matteus 8:25

Daarop kom sy dissipels en maak Hom wakker en sê: Here, red ons, ons vergaan!

Matteus 9:11

En toe die Fariseërs dit sien, sê hulle vir sy dissipels: Waarom eet julle Meester saam met tollenaars en sondaars?

Matteus 9:14

Daarna kom die dissipels van Johannes na Hom en sê: Waarom vas ons en die Fariseërs dikwels, maar u dissipels vas nie?

Matteus 10:1

En Hy het sy twaalf dissipels na Hom geroep en aan hulle mag gegee oor onreine geeste, om hulle uit te dryf en om elke siekte en elke kwaal te genees.

Matteus 11:1

En toe Jesus klaar was met bevele aan sy twaalf dissipels te gee, het Hy daarvandaan weggegaan om te leer en te preek in hulle stede.

Matteus 13:10

En die dissipels het gekom en vir Hom gesê: Waarom spreek U tot hulle deur gelykenisse?

Matteus 13:36

Nadat Hy die skare weggestuur het, het Jesus huis toe gegaan; en sy dissipels het na Hom gekom en gesê: Verklaar vir ons die gelykenis van die onkruid in die saailand.

Matteus 14:15

En toe dit aand geword het, kom sy dissipels na Hom en sê: Die plek is verlate, en dit is al oor die tyd; stuur die skare weg, sodat hulle na die dorpe kan gaan en vir hulle voedsel koop.

Matteus 14:19

Toe gee Hy die skare bevel om op die gras te gaan sit; en Hy neem die vyf brode en die twee visse, kyk op na die hemel en dank; en nadat Hy die brode gebreek het, gee Hy dit aan die dissipels en die

dissipels aan die skare.

Matteus 14:22

En Jesus het dadelik sy dissipels gedwing om in die skuit te gaan en voor Hom uit te vaar na die oorkant, terwyl Hy die skare wegstuur.

Matteus 15:2

Waarom oortree u dissipels die oorlewering van die ou mense? Want hulle was nie hul hande as hulle brood eet nie.

Matteus 15:12

Daarop kom sy dissipels nader en sê vir Hom: Weet U dat die Fariseërs, toe hulle die woord hoor, aanstoot geneem het?

Matteus 15:32

Toe het Jesus sy dissipels na Hom geroep en gesê: Ek voel innig jammer vir die skare, omdat hulle al drie dae by My bly en niks het om te eet nie; en Ek wil hulle nie graag honger wegstuur nie, sodat hulle nie miskien op die pad beswyk nie.

Matteus 15:33

En sy dissipels sê vir Hom: Waar sal ons in die woestyn soveel brode vandaan kry om so 'n groot skare te versadig?

Matteus 15:36

Toe neem Hy die sewe brode en die visse, en nadat Hy gedank het, breek Hy dit en gee dit aan sy dissipels, en die dissipels aan die skare.

Matteus 16:13

En toe Jesus in die streke van Cesaréa-Filippi kom, vra Hy sy dissipels en sê: Wie sê die mense dat Ek, die Seun van die mens, is?

Matteus 16:20

Daarop het Hy sy dissipels bevel gegee dat hulle vir niemand moes sê dat Hy Jesus die Christus is nie.

Matteus 16:24

Toe sê Jesus vir sy dissipels: As iemand agter My aan wil kom, moet hy homself verloën en sy kruis opneem en My volg.

Matteus 17:16

En ek het hom na u dissipels gebring, en hulle kon hom nie gesond maak nie.

Matteus 17:19

Toe kom die dissipels na Jesus afsonderlik en sê: Waarom kon ons hom nie uitdryf nie?

Matteus 20:17

En toe Jesus opgaan na Jerusalem, het Hy die twaalf dissipels op die pad alleen geneem en vir hulle gesê:

Matteus 21:1

En toe hulle naby Jerusalem gekom en Bétfagé aan die Olyfberg bereik het, stuur Jesus twee dissipels uit en sê vir hulle:

Matteus 21:6

En die dissipels het gegaan en gedoen soos Jesus hulle beveel het;

Matteus 24:3

En toe Hy op die Olyfberg gaan sit het, kom die dissipels alleen na Hom en sê: Vertel ons, wanneer sal hierdie dinge wees, en wat is die teken van u koms en van die voleinding van die wêreld?

Matteus 26:17

En op die eerste dag van die ongesuurde brode kom die dissipels na Jesus en sê vir Hom: Waar wil U hê moet ons vir U klaarmaak om die pasga te eet?

Matteus 26:18

En Hy antwoord: Gaan na die stad na 'n sekere iemand en sê vir hom: Die Meester laat weet: My tyd is naby. By jou sal Ek die pasga hou met my dissipels.

Matteus 26:19

Daarop het die dissipels gedoen soos Jesus hulle beveel het, en hulle het die pasga berei.

Matteus 26:26

En terwyl hulle eet, neem Jesus die brood, en nadat Hy gedank het, breek Hy dit en gee dit aan sy dissipels en sê: Neem, eet, dit is my liggaam.

Matteus 26:35

Petrus sê vir Hom: Al moes ek ook saam met U sterwe, ek sal U nooit verloën nie! So het ook al die dissipels gesê.

Matteus 26:36

Toe kom Jesus met hulle in 'n plek met die naam van Getsémané, en Hy sê vir die dissipels: Sit hier onderwyl Ek daar gaan bid.

Matteus 26:40

En Hy kom by die dissipels en vind hulle aan die slaap, en Hy sê vir Petrus: So was julle dan nie in staat om een uur saam met My te waak nie?

Matteus 26:45

Daarop kom Hy by sy dissipels en sê vir hulle: Slaap maar voort en rus. Kyk, die uur is naby, en die Seun van die mens word oorgelewer in die hande van sondaars.

Matteus 26:56

Maar dit het alles gebeur, dat die Skrifte van die profete vervul sou word. Toe het al die dissipels Hom verlaat en gevlug.

Matteus 27:64

Gee dan bevel dat die graf verseker word tot die derde dag toe, dat sy dissipels nie miskien in die nag kom en Hom steel nie, en vir die volk sê: Hy het opgestaan uit die dode. En die laaste dwaling sal erger wees as die eerste.

Matteus 28:19

Gaan dan heen, maak dissipels van al die nasies, en doop hulle in die Naam van die Vader en die Seun en die Heilige Gees; en leer hulle om alles te onderhou wat Ek julle beveel het.

Markus 8:27

En Jesus en sy dissipels het uitgegaan na die dorpe van Cesaréa-Filíppi; en op die pad vra Hy sy dissipels en sê vir hulle: Wie sê die mense is Ek?

Markus 8:33

Maar Hy het Hom omgedraai, en terwyl Hy sy dissipels aankyk, het Hy Petrus bestraf en gesê: Gaan weg agter My, Satan! Want jy bedink nie die dinge van God nie, maar dié van die mense.

Markus 8:34

En toe Hy die skare saam met sy dissipels na Hom geroep het, sê Hy vir hulle: Wie agter My aan wil kom, moet homself verloën en sy kruis opneem en My volg.

Markus 9:14

En toe Hy by die dissipels kom, sien Hy 'n groot menigte om hulle, en skrifgeleerdes wat met hulle redetwis.

Markus 9:18

en waar hy hom ook aangryp, skeur hy hom; en hy kry skuim in die mond, en hy kners met sy tande en word styf; en ek het u dissipels gevra om hom uit te dryf, en hulle kon nie.

Markus 9:31

Want Hy het sy dissipels geleer en vir hulle gesê: Die seun van die mens word oorgelewer in die hande van die mense, en hulle sal Hom doodmaak; en nadat Hy gedood is, sal Hy die derde dag opstaan.